

dr. Nagy Sándor úr részére

elnök

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva az Innovációs és Technológiai Minisztérium Piacfelügyeleti és Utasjogi Főosztályához 2019. július 4-én megküldött levelére, illetékességből az alábbiakról tájékoztatom:

A levelében megfogalmazott kérdésben szakterületünk korábban már folytatott vizsgálatot.

Dr. Székely László, az alapvető jogok biztosa ugyanis egy régebbi lakossági panaszbejelentés alapján vizsgálatot kezdeményezett tárcánknál a Magyar Államkincstár által kiállított hatósági igazolvánnyal (a továbbiakban: MÁK-igazolvány) rendelkező fogyatékos személy és kísérője Budapesten belüli kedvezményes vasúti utazási lehetősége tárgyában, mivel a fogyatékos személy kísérője panaszolta, hogy a MÁV-START Zrt. nem fogadta el a MÁK-igazolványt egy Ferihegy megállóhely és Budapest, Nyugati pályaudvar viszonylatban való díjmentes utazáshoz.

A minisztérium Alapvető Jogok Biztosa Úr felvetéseit a MÁV-START Zrt. bevonásával 2016-ban megvizsgálta, és a MÁV-START Zrt. gyakorlatát jogszabályszerűnek találta.

A minisztérium az Alapvető Jogok Biztosa részére írt válaszlevelében megállapította:

„... a Budapest-bérlet elfogadása a főváros és agglomerációja közötti utazások megkönnyítését hivatott szolgálni. Ennek célja ezáltal nem a helyi utazási kedvezményeknek a helyközi járatok városon belüli szakaszára történő kiterjesztése, hanem az, hogy a Budapest-bérlettel rendelkezők számára a város határain belül a Budapesti Közlekedési Központ (a továbbiakban: BKK) helyi járatai, a MÁV-START Zrt. elővárosi vonatai és a VOLÁNBUSZ Zrt. elővárosi autóbuszjáratai ugyanazzal a bérlettel korlátozás nélkül igénybe vehetők legyenek.

Az igénybevétel lehetősége attól függetlenül megilleti az utasokat, hogy teljes vagy kedvezményes árú Budapest-bérletet váltottak-e. A tarifaközösség kialakítása érdekében az NFM és Budapest Főváros Önkormányzata között kötött megállapodás által nem minősülnek át az egyes helyközi személyszállítási szolgáltatások helyi személyszállítási szolgáltatásokká. A helyi közlekedésben díjmentes utazásra jogosult tartós beteg és súlyos fogyatékos személyek és kísérőik számára a helyközi járatok továbbra is 90%-os mértékű utazási kedvezménnyel vehetők igénybe.

...

A Magyar Állam és a MÁV-START Zrt. (szolgáltató) között létrejött közszolgáltatási szerződés VII/2/2.2 pontja a szolgáltató részére kötelezően előírja a szerződés 13. számú mellékletében meghatározott díjak alkalmazását a közszolgáltatás keretében nyújtott belföldi menetrend szerinti vasúti személyszállítás ellátásánál. A 13. számú melléklet 4. pontja kifejti, hogy Budapest közigazgatási határán belüli helyi utazásra a

közszolgáltatási szerződés keretében nyújtott személyszállítási szolgáltatás Budapest közigazgatási határán belüli végállomása, a közbenső menetrendi megállóhelyek és Budapest közigazgatási határán belüli utolsó megállóhely közötti, a 3. számú függelékben felsorolt, és az ott leírtak szerint a szolgáltató által meghirdetett szakaszon és vonatokon, 2. kocsiosztályon a Fővárosi Önkormányzat által meghatározott Budapest-bérlet is érvényes. A Budapest-bérletek – a meghatározott vasúti vonalszakaszok és vonatok esetében – a szolgáltató által kiadott utazási feltételekben meghatározott települések közötti utazások Budapest közigazgatási határán belüli szakaszára is érvényesek.

Abból, hogy a MÁV-START Zrt. egyes helyközi személyszállítási szolgáltatásai igénybe vehetők a főváros területén belüli utazásokhoz Budapest-bérlettel is, nem következik az, hogy a MÁV-START Zrt. helyi (városi) vasúti szolgáltatást nyújtana, ezért üzletszabályzata sem tartalmaz ilyen szolgáltatásra vonatkozó külön rendelkezést. A közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírásai szerint a helyi személyszállításban alkalmazandó utazási kedvezményeket a MÁV-START Zrt. azért nem alkalmazza, mert nem végez helyi személyszállítási tevékenységet.

A fentiek alapján az NFM és Budapest Főváros Önkormányzata közötti megállapodás nem vonatkozik a Korm. rendelet szerinti helyi utazási kedvezmények helyközi járatok fővárosi szakaszára való kiterjesztésére, csupán a teljes és kedvezményes árú Budapest-bérletek és Budapest-bérletjegyek előző pont szerinti elfogadására. Ennek megfelelően a Korm. rendelet szerinti helyi díjmentes utazás lehetőségét nem tartjuk szabályszerűnek és indokoltnak biztosítani a MÁV-START Zrt. és a Volánbusz Zrt. helyközi járatain a főváros közigazgatási határán belül.”

Az Alapvető Jogok Biztosa a minisztérium válaszát tudomásul vette, ugyanakkor álláspontja alapján továbbra is fennáll az ellentmondás a jogi szabályozás – nem minősül helyi szolgáltatásnak – és az életszerű helyzet között, az utas Ferihegy megállóhelyen felszáll, a Nyugati pályaudvaron leszáll, fizikailag Budapest közigazgatási területén belül maradva. Reményét fejezte ki a kedvezményrendszer bővítésére az érintettek vonatkozásában.

Tájékoztatom Elnök Urat, hogy az utazási kedvezmények módosítására a központi költségvetés teherviselő képességének keretein belül és a kedvezményben részesítendő társadalmi csoportok szükségleteinek együttes vizsgálatát, mérlegelését követően nyílhat lehetőség. Addig csupán az utazási kedvezménnyel kapcsolatos igények felmérése lehetséges. Ezáltal tárcánk jelenleg nem tartja biztosíthatónak a fogyatékos személyek és kísérőik díjmentes részvételét a MÁV-START Zrt. által szolgáltatott vasúti személyszállításban, ide értve a vonatok kizárólag Fővároson belüli szakaszokon történő igénybevételét is. A MÁV-START Zrt. vonatai egyébként sem képezik az M3-as metró pótlás részét.

A Főváros 2019. április 26-i tájékoztatása alapján az M3-as metró pótlása során szükséges kapacitást a 45 másodpercenként közlekedő M3-as pótló autóbuszok és további alternatív autóbuszjáratok biztosítják. A fogyatékos személyek, valamint kísérőik ezen járatok mindegyikén igénybe vehetik a Korm. rendelet 8. § (1) a)-e) pontja és 1. mellékletének 40-44. sora alapján biztosított helyi díjmentes utazási lehetőséget.

Az igénybevételi jogosultság igazolására az alábbi igazolványok szolgálnak:

- a Magyar Vakok és Gyengélátók Országos Szövetségének arcképes igazolványa,
- a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének arcképes igazolványa,
- a központi nyugdíjbiztosítási szerv által kiadott sorszámozott hatósági igazolvány (vagyis a MÁK-igazolvány).

A BKK Zrt. megrendelésű pótló- és ráhordó, valamint alternatív útirányban közlekedő autóbuszokon kívül a Budapest-bérlettel rendelkező utasoknak a vonatok budapesti használata a kényelmesebb eljutást segítő, kiegészítő utazási lehetőség, vagyis nem a metrópótlás része. Ez a lehetőség a Budapest-bérlettel rendelkező utasok számára – a 2010-ben a Budapest Főváros Önkormányzata és az NFM között létrejött megállapodás alapján – korábban is biztosított volt, ami révén igénybe vehetik Budapest közigazgatási határain belül a MÁV-START Zrt. meghatározott vonatait. Megrendelői jóváhagyás alapján a MÁV-START Zrt. esetében az M3 metró lezárásának ideje alatt a Ferihegy megállóhely, a Kőbánya-Kispest vasútállomás és a Nyugati pályaudvar között közlekedő vonatokon, a szabad kapacitásra való tekintettel, az egyébként pótdíj fizetése mellett igénybe vehető vonatokon is pótdíj váltása nélkül utazhatnak a Budapest-bérlettel rendelkező utasok.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Tisztelettel:

Borbélyné dr. Szabó Ágnes

főosztályvezető

Közlekedési Szolgáltatási Főosztály

Innovációs és Technológiai Minisztérium

H-1036 Budapest, Árpád fejedelem útja 79. 511.

Postacím: 1440 Budapest Pf.1.

Telefon: +36-1-795-6203

Fax: +36-1-795-0650

Mobil: +36-30-566-8854

E-mail: agnes.szabo.borbelyne@itm.gov.hu

Web: www.kormany.hu

